

Kantelafeltest

Onderzoek bij klachten van flauwtes

Informatie
voor patiënten

U staat op de wachtlijst voor een kanteltafeltest. De wachttijd hiervoor kan oplopen tot twee maanden. Het onderzoek vindt meestal plaats in dagverpleging op de afdeling cardiologie (B42). De teamleider van de afdeling neemt telefonisch contact met u op over het tijdstip van het onderzoek. Let op: Als u zwanger bent mag u geen kanteltafeltest ondergaan.

Wat is een kanteltafeltest?

Een kanteltafeltest is een onderzoek waarbij de samenwerking tussen de hersenen en het hart wordt uitgetest. Deze samenwerking tussen hersenen en hart is van groot belang voor het regelen van de bloeddruk en de polsslag bij verandering van lichaamshouding en bij langdurig in een bepaalde houding staan. De test wordt aangevraagd voor patiënten die klachten hebben over onbegrepen flauwtes of wegrakingen.

Het principe van de test

Een lichaamshouding zoals liggen en zitten eist veel minder van het hart en de bloedsomloop dan staan en lopen. Het staan eist van het hart dat het bloed tegen de zwaartekracht in naar de hersenen moet worden gepompt. Bovendien moet het bloed van de voeten tegen de zwaartekracht in naar het hart worden gezogen. Met name bij snelle houdingsverschillen moet de bloedsomloop door middel van een snelle aanpassing van de bloeddruk aangepast worden.

Nu blijkt dat bij het staan en lopen de spieren in de benen een belangrijke functie hebben bij het regelen van de bloedsomloop; beenspieren zijn dus goede 'maatjes' van het hart.

Lang bewegingloos in één houding staan, is veel vermoeiender dan actief staan (bijvoorbeeld door steeds het zwaartepunt van het lichaam bijna ongemerkt van de tenen naar de hakken te verplaatsen en snel te lopen).

Bij lang en bewegingsloos staan, spelen de beenspieren geen rol en helpen hart en bloedsomloop dus niet bij het handhaven van een normale bloeddruk. De aanpassingen van de bloeddruk moeten door de hersenen worden geleverd en dit kan wel eens fout gaan. Dus bij passief staan, helpen de beenspieren niet mee en zou de bloeddruk gaan dalen als het regelsysteem in de hersenen de bloeddruk niet aanpast.

Bij sommige patiënten doen de hersenen daar iets te lang over. Om dit 'goed te maken' laat het regelsysteem in de hersenen de bloeddruk vervolgens te veel stijgen. Een tweede regelmechanisme in de hersenen registreert dit en reageert hier op een overdreven manier op. Hierdoor gaat de bloeddruk ineens weer te veel dalen, soms gaat dit gepaard met een daling van de polsslag. Het resultaat is een plotselinge aanval van duizeligheid, vaak ook een flauwte. Om dit samenspel van de regelsystemen te testen, moet de situatie worden nagebootst (de patiënt staat zo passief mogelijk) onder bewaking van bloeddruk en hartslag en een hartfilmpje (ECG).

Voorbereiding

U moet minstens vier uur voor het onderzoek nuchter zijn; dat betekent dat u vanaf die tijd niet meer mag eten en drinken. De arts die het onderzoek aanvraagt, spreekt met u af welke medicijnen van tevoren niet mogen worden geslikt. Het is verstandig u te laten brengen en ophalen voor het onderzoek. Zelf deelnemen aan het verkeer wordt sterk afgeraden in verband met eventuele flauwttes. Daarbij komt dat u niet verzekerd bent wanneer u zelf rijdt en er iets gebeurt.

Melden

U meldt zich op het afgesproken tijdstip aan de balie van afdeling cardiologie (B42). Een verpleegkundige haalt u op en brengt u naar het dagverblijf.

Het onderzoek

- De verpleegkundige brengt u naar de onderzoekskamer.
- U gaat op een speciale onderzoekstafel (kanteltafel) liggen.
- Om het passieve staan zoveel mogelijk te bevorderen worden de benen en het middel met een band aan de tafel vastgemaakt en worden de voeten tegen een voetensteun gezet.
- De verpleegkundige sluit de continue ECG-registratie aan en bevestigt de bloeddrukband om de vingers van de rechter hand.
- Na enkele minuten wordt de onderzoekstafel onder een hoek van 70 graden, dus bijna rechtop geplaatst.
- U staat met de voeten op het voetensteun leunend tegen de tafel.
- De test is het betrouwbaarst als u zo passief mogelijk staat.
- Dus dat u zoveel mogelijk de beenspieren ontspant en u zich zoveel mogelijk laat 'hangen' in de banden.
- U mag de kuitspieren niet aanspannen want dan wordt het hart geholpen en dat willen we nu juist testen.
- De rechtopstaande houding duurt twintig minuten.
- Er wordt continu een ECG gemaakt en elke minuut wordt de bloeddruk gemeten.
- Wij vragen u steeds of u herkenbare klachten (duizelingen, flauwtes) krijgt.
- De test is positief (afwijkend van normaal) als de bloeddruk daadwerkelijk daalt, eventueel met vertraging van de polsslag en u daarbij de klachten herkent waarvoor dit onderzoek is aangevraagd.
- Na 20 minuten krijgt u een spray onder de tong en blijft u nogmaals 15 minuten staan.
- Bij patiënten ouder dan 40 jaar kan er ook op de halsslagaderen worden gedrukt door één van de arts-assistenten.
- Als de bloeddruk weer tot een normale waarde is gedaald - dit gebeurt meestal binnen enkele seconden - is het onderzoek klaar.

Nazorg

Na het onderzoek blijft u nog voor een korte rustperiode op de afdeling. U mag weer eten en drinken. Daarna mag u met uw begeleider naar huis. U krijgt een afspraak op de polikliniek met uw behandelend arts mee.

Bijwerkingen/complicaties

Als er tijdens het onderzoek klachten optreden en de bloeddruk gaat dalen, vindt herstel hiervan plaats enkele seconden nadat de onderzoekstafel weer in horizontale positie is geplaatst. De test is ongevaarlijk.

De uitslag

Als de uitslag van de kanteltafeltest positief (afwijkend van normaal) is, bespreekt de arts dit met u bij het eerstvolgende polikliniekbezoek. Voor het verbeteren van de samenwerking van het hart en de hersenen bij de regeling van de bloeddruk, is een aantal medicijnen beschikbaar. Hierdoor kunnen de flauwtes worden voorkomen. Een enkele keer is een behandeling met een pacemaker nodig.

Vragen

Als u nog vragen heeft over de behandeling of de voorbereiding, kunt u deze gerust stellen aan de verpleegkundige of de arts. Hij/zij geeft u graag antwoord.

Adres en telefoonnummer

Canisius-Wilhelmina Ziekenhuis
Weg door Jonkerbos 100
6532 SZ Nijmegen

Afdeling Cardiologie (B42)
Telefoon (024) 365 77 90

Website: www.cardiologie.cwz.nl